

1. ΠΟΣΟ ΚΟΝΤΑ ΣΤΗΝ ΕΜΠΛΟΚΗ ΕΙΝΑΙ Ο ΛΙΒΑΝΟΣ

Μέσο: . . . . . ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 28/10/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 28/10/2023

Σελίδα: 12

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

ΑΠΟΨΗ

Πόσο κοντά στην εμπλοκή είναι ο Λίβανος

Του ΓΑΒΡΙΗΛ ΧΑΡΙΤΟΥ

Ο ρόλος που αναμένεται να αποκτήσει ο Λίβανος στο πολεμικό σκηνικό Ισραήλ - Χαμάς συνοψίζεται στην εικόνα που έκανε τον γύρο του κόσμου την περασμένη Τετάρτη, με τον ηγέτη της Χεζμπολάχ, Χασάν Νασράλα, να συνομιλεί στη Βρυξέλλες με τον εκπρόσωπο της Χαμάς στον Λίβανο, Σάλεχ Αλ-Αρούφι, και τον ομόλογό του της Ισλαμικής Τζιχάντ, Ζιάντ Αλ-Νάχλε. Αυτή η συνάντηση, χωρίς βίντεο και με μοναδικό αποτύπωμά της τη συγκεκριμένη φωτογραφία, καταδεικνύει ότι ο Λίβανος, θέλοντας και μη, εισήλθε ήδη σε ακόμη μία εθνική περιπέτεια.

Οι ποσοδικές συγκρούσεις ισραηλινού στρατού και Χεζμπολάχ έγιναν ρουτίνα το τελευταίο 20ήμερο. Αξίζει όμως να επισημανθεί ότι μέχρι το βράδυ της περασμένης Πέμπτης (25/10) ισραηλινά επίσημα κείμενα, από τον εκπρόσωπο του στρατού μέχρι και τον υπουργό Άμυνας Γιοάβ Γκάλαντ, απέφευγαν να πουν ξεκάθαρα ότι η Χεζμπολάχ και κατά συνέπεια το λιβανικό κράτος είχαν αποφασίσει να «μπουν στον πόλεμο», εκφράζοντας εμπέδωση των ελλείπων ότι τελικά αυτό δεν

θα συμβεί. Η «οικογενειακή φωτογραφία» των Χεζμπολάχ, Χαμάς και Ισλαμικής Τζιχάντ προκάλεσε τον Νετανιάχου να μας υπενθυμίσει στο διάγγελμά του, το βράδυ της Τετάρτης (25/10), έναν παλιό αμερικανικό όρο: τον «Άξονα του Κακού», στον οποίον ανήκουν η Χαμάς, η Χεζμπολάχ και το Ιράν.

Πέρασε ένας χρόνος από την, ξεχασμένη πια, 27η Οκτωβρίου 2022, την τελευταία πιο αισιόδοξη ημέρα που είχε να ξημερώσει χρόνια στον Λίβανο. Εκείνη την ημέρα, στη μεθοριακή πόλη Νακούρα, η τότε κυβέρνηση των Λαπίντ και Μπένετ και η λιβανική κυβέρνηση επί προεδρίας Μισέλ Αούν συνυπέγραψαν τη συμφωνία αμοιβαίας οριοθέτησης θαλασσιών ζωνών. Μια συμφωνία ιστορική, όπως πολλοί τη χαρακτήρισαν, η οποία μπορεί να μην επέφερε την εξομάλυνση των διμερών διπλωματικών σχέσεων Ισραήλ - Λιβάνου, αλλά προκάλεσε την αισιόδοξία ότι η οικονομική ανάκαμψη της Χώρας των Κέδρων επικείται. Αυτή η sui generis συμφωνία, ειδικά σχεδιασμένη για να εξυπηρετήσει την ομαλή προώθηση των ενεργειακών σχεδιασμών τόσο του Ισραήλ όσο και του Λιβάνου, στην πραγματικότητα εφάρ-

μοζε την «οικονομική» θεωρησι της διακυβέρνησης Τραμπ για την επίτευξη μιας όσο το δυνατόν ομαλής συνύπαρξης των χωρών της Μέσης Ανατολής, με γνώμονα την οικονομική ανάπτυξη όλων, εχθρών και φίλων.

Ανεξάρτητα από όλα πολλά μπορεί κανείς να προσάψει στον πολύ ιδιαίτερο Ντόναλντ Τραμπ, το θεώρημα «Οι πλούσιοι δεν κάνουν πόλεμο επειδή κινδυνεύουν να χάσουν όσα έχουν», κατά μία άποψη δεν είναι απαραίτητα τόσο παράλογο. Πάνω σε αυτό το, υπεραπλουστευμένο ίσως, σκεπτικό βάδισε προσεκτικά, επίμονα και τελικά επιτυχώς ο Αμερικανός διαπραγματευτής Άμος Χόκσταϊν, καταφέρνοντας να αποσπάσει όχι μόνο τη συγκατάθεση της «πατριωτικότερης - εκραϊσας» Χεζμπολάχ, αλλά και τη ευστομία της ίδιας της Τεχεράνης, που αμέσως συνεχάρη τη σπυτική οργάνωση για την «πατριωτική στάση του Χασάν Νασράλα», που έβαλε πάνω από όλα το λιβανικό εθνικό συμφέρον, υπογράφοντας μια συμφωνία «ακόμη και με τον διάλογο (σ.σ. το Ισραήλ)», προκειμένου ο Λίβανος να διασωθεί οικονομικά, με ανάδοχο τη γαλλική Total. Αλλάστε, αν θυμηθούμε τις γεφυρο-

ποιούς συναντήσεις του προέδρου Μακρόν στην Τεχεράνη (με αφορμή τις διεθνείς καταγγελίες για το ιρανικό πυρηνικό πρόγραμμα), η ιρανική συγκαταβατικότητα εξηγείται πολύ εύκολα.

Μετά τον «εύκολο» συμβιβασμό του Ισραήλ να «επιστρέψει» στον Λίβανο (άλλως: «παραχωρήσει») 850 τετραγωνικά χιλιόμετρα θάλασσας, η αμερικανο-γαλλική αισιόδοξια αυξήθηκε με την ελπίδα πως μια δεύτερη sui generis διασυνοριακή διευθέτηση θα μπορούσε να εφαρμοστεί και για τα κερσαία ισραηλινό-λιβανικά σύνορα. Μέχρι το τέλος Ιουνίου, έγκυρες πληροφορίες στο Ισραήλ έφεραν τον Χόκσταϊν να έχει επισκεφθεί πάνω από δύο φορές τις διαφιλονικούμενες περιοχές, εκάτωθεν της νοτιάς «μικρής γραμμής» κατάπαυσης του πυρός του «Δευτέρου Πολέμου του Λιβάνου» του 2006. Ωστόσο, εν μέσω κυβερνητικής αστάθειας και διαδηλώσεων στο Ισραήλ, οι διαταραγμένες σχέσεις Νετανιάχου - Μπίντεν καθυστέρησαν την καινούργια διαμεσολάβηση Χόκσταϊν, που δεν αποκλείεται, μετά από πολλές προσπάθειες, εντέλει να διευθετούσε δύσκολα ζητήματα, όπως το αμφιλεγόμε-

νο status quo του χωριού Γάτζαρ, της θέσης Χαρ-Ντοβ και πλείστων άλλων σημείων που αποτέλεσαν -και ακόμη αποτελούν- αφορμές ανάφλεξης μεταξύ του Ισραήλ και της Χεζμπολάχ.

Τα γεγονότα της 7ης Οκτωβρίου και η ιρανική απαίτηση προς τη θυγατρική Χεζμπολάχ να εξοφλήσει και πάλι τα γεωπολιτικά της γραμμάτια θέτουν ξανά το λιβανικό εθνικό συμφέρον στον βωμό της Ισλιγένειας. Η δίλωση του πρωθυπουργού του Λιβάνου, Νατζήμ Μικάτι, ότι «η χώρα του δεν έχει κανένα συμφέρον να ανοίξει ξανά νέο μέτωπο με το Ισραήλ» αγνοήθηκε παντελώς. Όσο κύλαει ο καιρός, ο Λίβανος απομακρύνεται από την ελπιδοφόρα ενεργειακή του προοπτική, τη στιγμή που πάρα πολλοί βιάστηκαν να χαρακτηρίσουν τη συμφωνία θαλάσσιας οριοθέτησης Ισραήλ - Λιβάνου «υπόδειγμα επίλυσης και άλλων προβλημάτων», ίσως και του Κυπριακού.

Ο κ. Γαβριήλ Χαρίτος διδάσκει Ιστορία των Πολιτικών Σχέσεων Ελλάδας - Ισραήλ - Κύπρου στο Πανεπιστήμιο Μπεν Γκουριόν και στο Πάντειο Πανεπιστήμιο. Είναι ερευνητής του ENIAMEP.

Η αισιόδοξία που είχε προκαλέσει η περυσινή συμφωνία με το Ισραήλ για τη διευθέτηση των θαλασσιών ζωνών φανιάζει μια μακρινό παρελθόν.